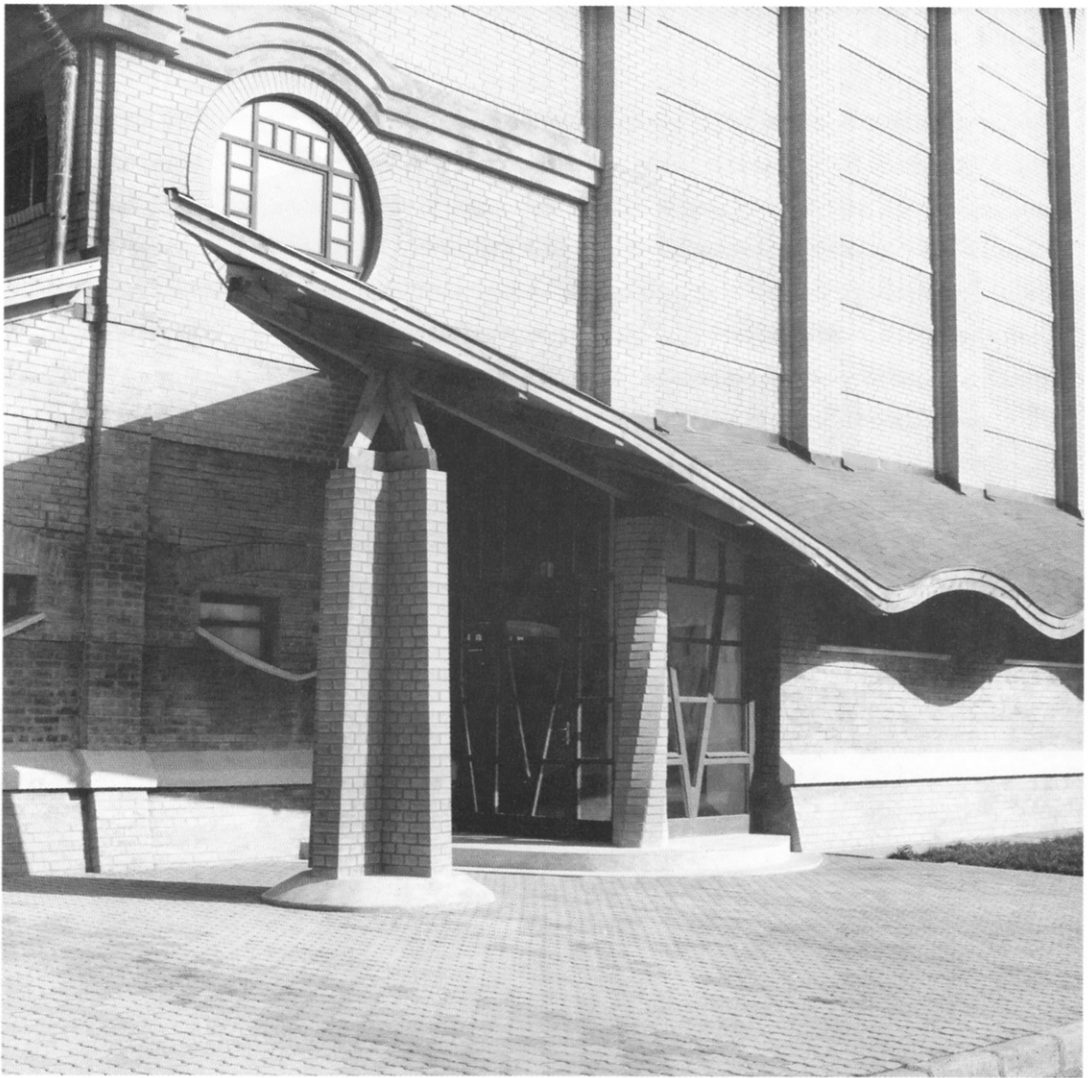

CSENGER

1988-ban kezdtünk hozzá az akkor még 7000 lelkes falu, ma város belső, központi részének rekonstrukciójához. Átfogó, komplex kutatással indult, a Népművelési Intézet és a MAKONA részvételével. A rekonstrukciós program lényege abban állt, hogy az elhasználódott, igénytelen geometriai központot valódi településközponttá fejlesszük.

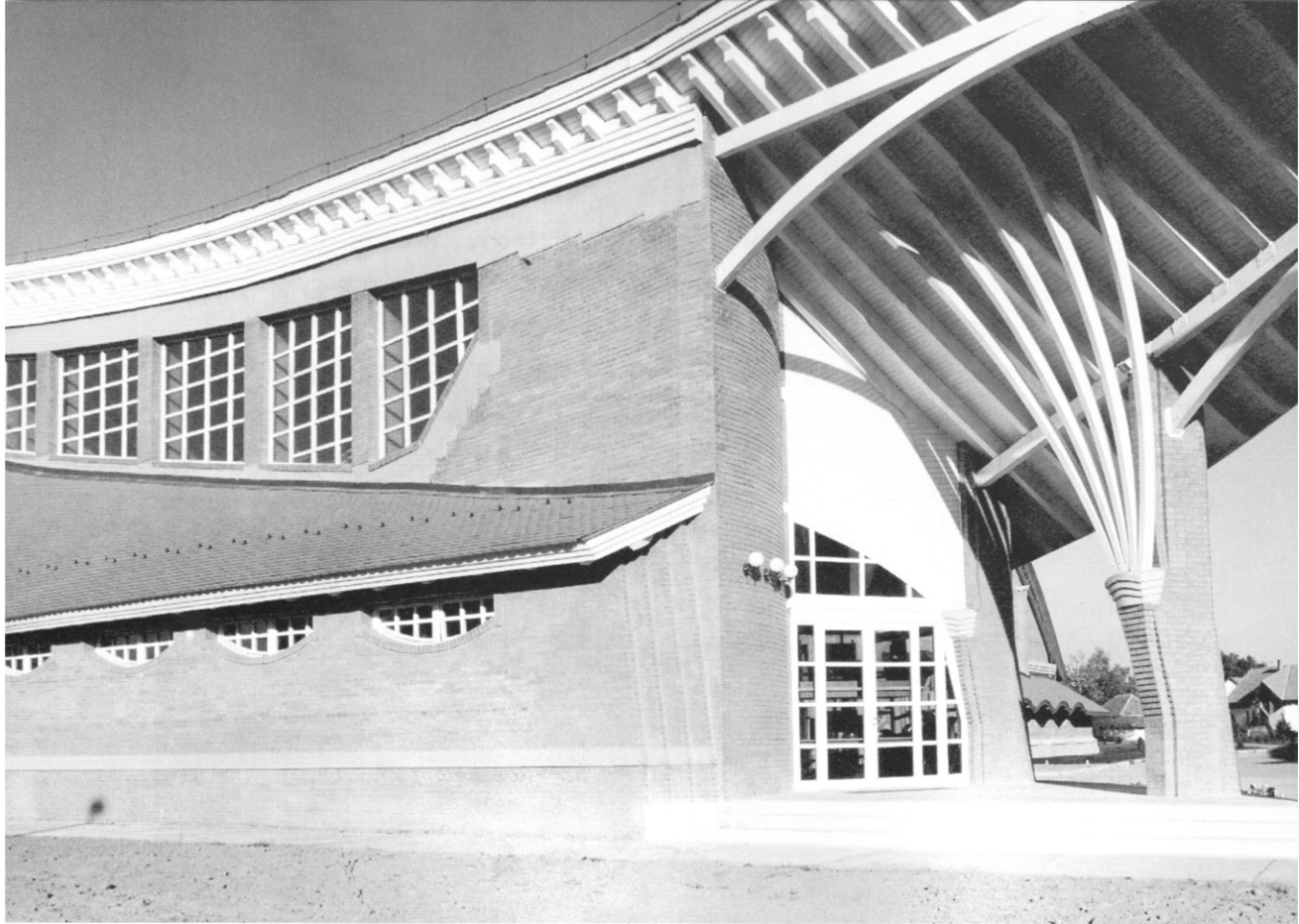
Olyan oktatási együttest gondoltunk, ki, amely figyelembe kívánta venni a vonzáskörzet igényeit az új, valamint a bővítésre, felújításra váró épületek létrehozásakor: művelődési ház és könyvtár, egészségház, általános iskola, sportcsarnok és az ezt kiszolgáló konyha-étterem megépítésével.

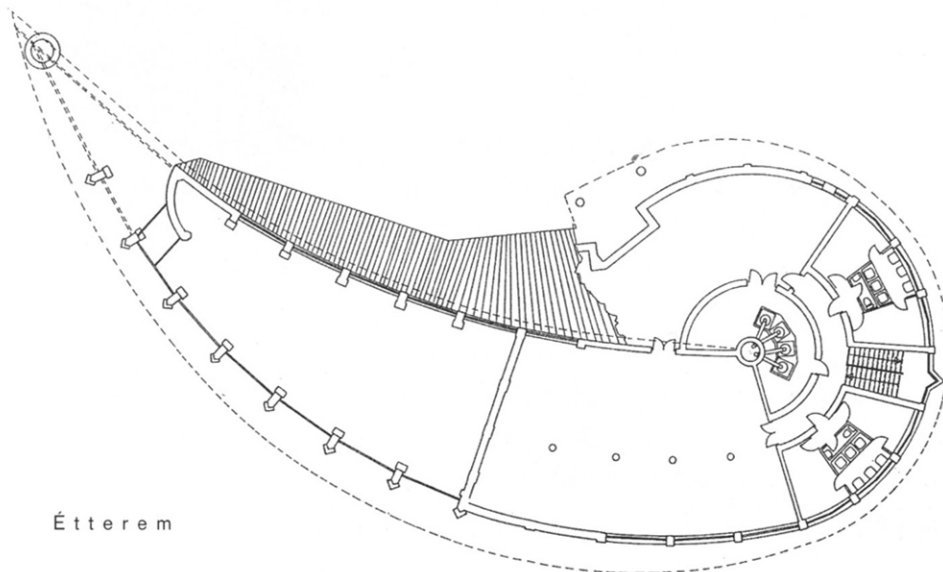
Hihetetlen gyorsan kezdődtek el a munkálatok, olyannyira, hogy a megyeközpont, Nyíregyháza hasonló beruházása elől nyerte el a falu az állami támogatást.

Csenger nevezetes a 18. századi református téglatemplomáról, amely a korszak elején épült fel, de már egy 14. századi irat is említést tesz egy fatemplom létezéséről.

Sportcsarnok

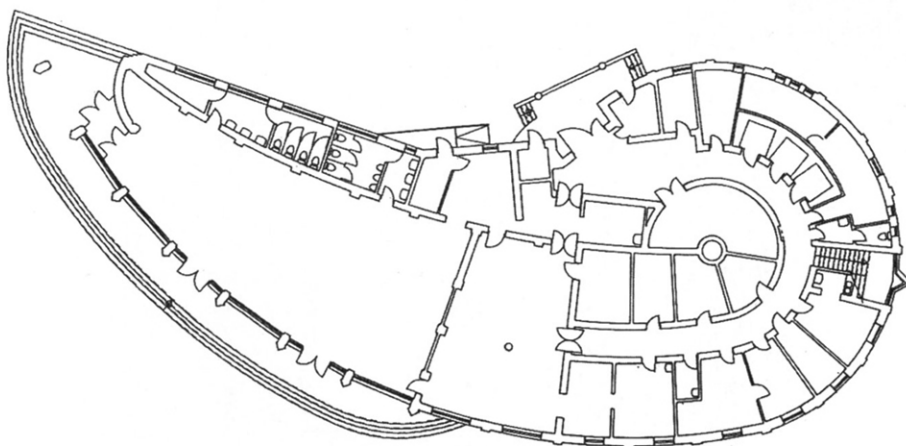

Étterem

A tervezett középületek, sportcsarnok és étterem a nyerstégla építőanyagot használja külső burkolatként, ez az építőanyag egyébként teljesen idegen a szatmári területtől. Mint ahogy idegen az új épületek léptéke is. A sportcsarnok nem csupán tornaterem, de városi rendezvények, koncertek, farsangok helye is. A többi építmény is követi ezt a többcélúságot.

1989–1995 között valósult meg az első nagyobb ütem, a tervezési munka irányítása a MAKONÁ-ban folyt.

Minden épületnek saját tervezője volt, amihez szabad kezet kaptak a szerzők, kivéve a beépítési tervet, amelyet együtt rajzoltuk meg. Az architektúrában azonban jelentősek a különbségek. Ez akkoriban nekem magától értetődőnek tűnt, ma nem az.

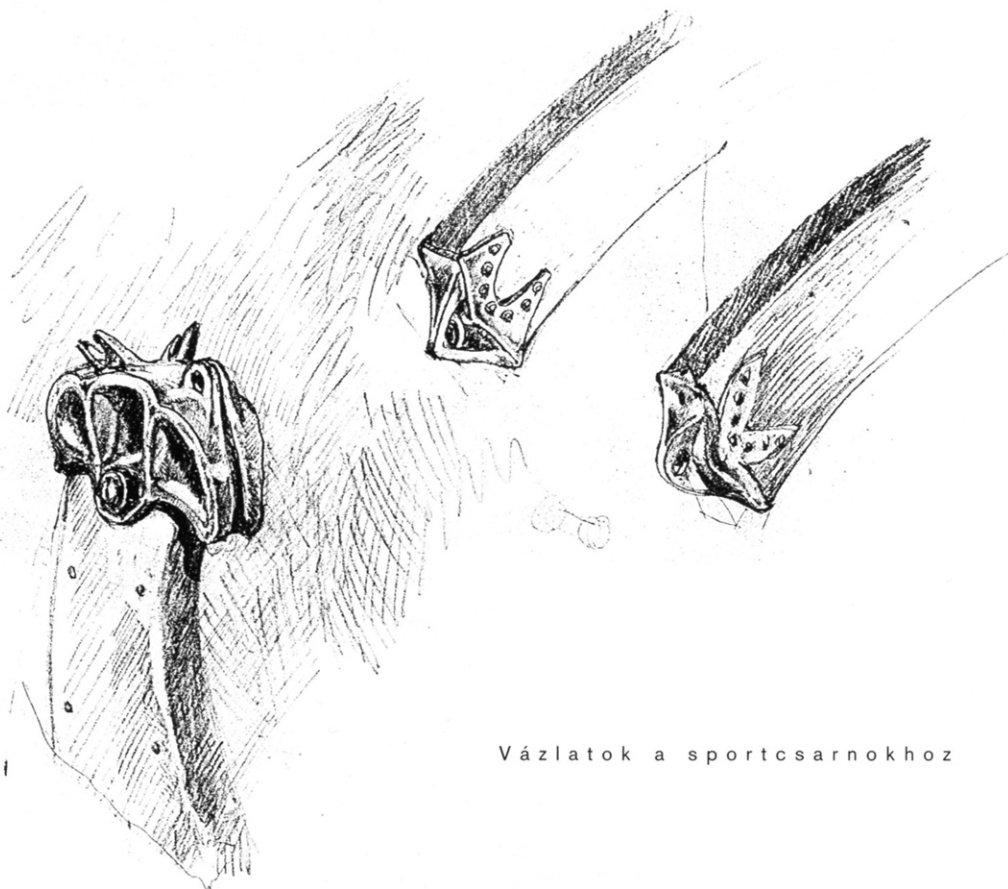
Képzeljünk el egy teljesen új, egyik napról a másikra felépülő településközpontot, épületeit pálykezdő fiatalok tervezik és végig részt vesznek a megvalósításában, hetente járnak le a helyszínre és megtörténik az, ami a legritkább, hogy teljes szabadsággal rendelkeznek.

Ma már a tanítványok jól prosperáló önállósult irodáiban más a helyzet.

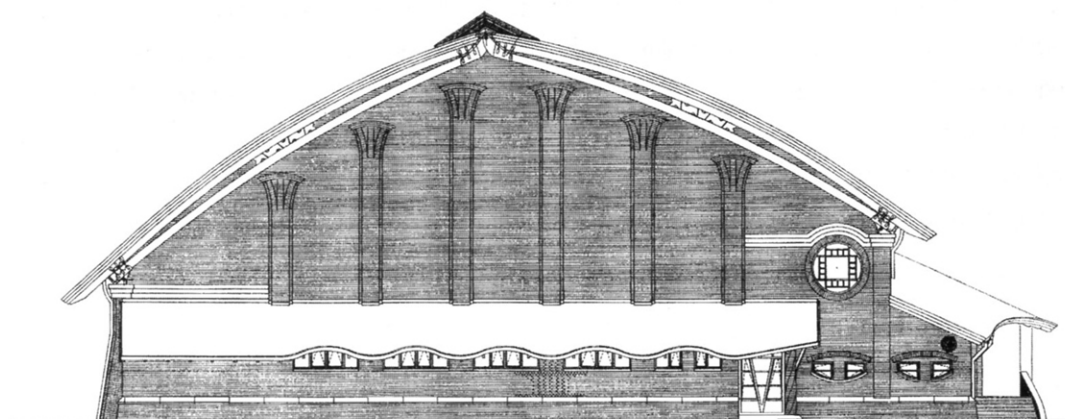
Makovecz annak idején soha senkitől nem kérte számon, hogy ki miért használ esetenként tőle kölcsönzött formákat. Bölcsen azt sugallta, hogy bármilyen épület másolása annak dicsősége.

Azok, akik valaha együtt kezdték a szakmát, közös forrást és előképeket, mestert követtek, előfordul, hogy azon vitáznak, ki hogyan és miért vesz kölcsön a másiktól, hogy kit illet meg az elsőség? Elég furcsa felvetés.

Nézzük meg az egymástól néhány ezer kilométerre levő Alvaro Siza és Portzamparc épületein mennyire hasonlók a csonkakúp felülvilágító tornyok! Értelmetlen azt keresni, melyik volt előbb.

Vázlatok a sportcsarnokhoz

Sportcsarnok

Hálával gondolok Farkas Miklósrá és Csernyi Sándorra akik felépítették a csengeri épületeket. Helyi, kis építőipari csapatból kiforrott, szinte minden feladatra képes „vállalatot” hoztak létre. Nagy kár, hogy ez a csapat ma már nem létezik, bonyolult, előttem ismeretlen okok miatt a városi vezetőség felszámolta őket, és az embereket szélnek eresztette.